

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Věry Šimůnkové v právní věci stěžovatele **Ministerstva práce a sociálních věcí**, se sídlem v Praze, Na Poříčním právu 376/1, za účasti **P. P.**, zastoupené JUDr. Jiřím Všeckou, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Orlická 163, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2003, č. j. 38 Ca 443/2002 – 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 27. 8. 2003, č. j. 38 Ca 443/2002 – 34, zrušil na základě žaloby P. P. rozhodnutí stěžovatele ze dne 3. 4. 2002, č. j. 44/11034/7.3.2002, jímž bylo zamítnuto odvolání P. P. a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce v Hradci Králové ze dne 18. 1. 2002, č. j. KaP/6/No/2002, kterým byla jmenované uložena povinnost vrátit přeplatek hmotného zabezpečení v celkové výši 18 147 Kč, neboť bylo zjištěno, že jí hmotné zabezpečení nenáleželo, protože zamlčela, že je jednatelem společnosti S., s. r. o., a byla tak ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) od 11. 5. 1999 neoprávněně zařazena do evidence uchazečů o zaměstnání. Městský soud v odůvodnění uvedl, že z výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Hradci Králové vyplývá, že dnem 1. 4. 1993 byla do obchodního rejstříku zapsána obchodní firma S., s. r. o., přičemž jako statutární orgán a společníci jsou rovněž dnem 1. 4. 1993 zapsáni Ing. V. P. a P. P. Z uvedeného proto vyplývá, že P. P. byla v rozhodné době (v květnu 1999) jak jednatelkou, tak i společnicí společnosti S., s. r. o., a tuto funkci skutečně vykonávala, neboť jménem této společnosti dne 7. 4. 1999 vystavila a na místě zaměstnavatele podepsala zápočtový list pro svou osobu obsahující informace o délce zaměstnání a o průměrném čistém měsíčním

výdělků. Stěžovatel a správní orgán I. stupně však tuto skutečnost pouze konstatovaly, aniž by ji vyhodnotily z hlediska ustanovení § 7 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, které jen obecně stanoví, že do evidence uchazečů o zaměstnání se zařadí občan, který není v pracovním nebo obdobném vztahu, ani nevykonává samostatnou výdělečnou činnost, ani se nepřipravuje soustavně pro povolání. Jelikož citovaný zákon neuvádí ani taxativní ani demonstrativní výčet činností, jež lze podřadit pod pojem „pracovní nebo obdobný vztah“, je výklad tohoto pojmu úkolem správního orgánu aplikujícího tuto normu. Vycházeje z takového výkladu pak musí správní orgán zhodnotit, zda konkrétní činnost vykonávaná osobou žádající o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání je či není pracovním, resp. obdobným, vztahem. S ohledem na uvedené posoudil městský soud napadené rozhodnutí jako nepřezkoumatelné.

Proti rozsudku městského soudu podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž uplatnil důvod obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tj. nezákonnost rozhodnutí spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem. Stěžovatel opírá svůj nesouhlas s rozhodnutím městského soudu o doslovnou citaci platné právní úpravy postavení statutárního orgánu obchodní společnosti - společnosti s ručením omezeným - obsaženou v ustanovení § 7 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, § 66 odst. 2, § 105 a násl. a § 566 obch. zák., § 6 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. c) zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení, § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů a § 5 písm. a) bod 4 zákona 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů s tím, že P. P. v písemné formě vědomě jako součást žádosti o zprostředkování zaměstnání podepsala čestné prohlášení, jehož obsah je flagrantním opakem pravdy. Zamlčela své postavení jednatelky v obchodní společnosti, což je podle názoru stěžovatele neslučitelné se statutem uchazeče o zaměstnání. Stěžovatel poukázal na to, že uvedený závěr není pouze výsledkem interpretační úvahy, ale je podložen zněním citovaných právních předpisů, které kladou postavení jednatelky společnosti s ručením omezeným naroveň vztahu pracovnímu. Jestliže se P. P. rozhodla funkci jednatelky vykonávat mimo klasický pracovní poměr a to pouze na naléhání svého manžela, navíc bezplatně a nevyužila tak možností daných jí výše citovanými ustanoveními právních norem, je to její svobodné, avšak zcela subjektivní a právně irelevantní rozhodnutí, které správní orgány nemohou reflektovat. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil, přičemž neshledal vady, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o zaměstnanosti se občan, který není v pracovním nebo obdobném vztahu, ani nevykonává samostatnou výdělečnou činnost zařadí do evidence uchazečů o zaměstnání. Podle ustanovení § 12 odst. 1 citovaného zákona uchazeči, kterému není do sedmi kalendářních dnů ode dne podání žádosti podle § 7 odst. 1 zprostředkováno vhodné zaměstnání nebo zabezpečena možnost rekvalifikace na nové pro něj vhodné zaměstnání, se poskytne hmotné zabezpečení.

Zákonným předpokladem poskytnutí hmotného zabezpečení je tedy zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání. Zákonným předpokladem povinnosti vrátit přeplatek hmotného zabezpečení je pak neoprávněné zařazení do této evidence. Jelikož zákon o zaměstnanosti výslovně váže vznik nároku úřadu práce na vrácení hmotného zabezpečení na skutečnost, že činnost vykonávaná uchazečem o zaměstnání je podřaditelná pod pojem pracovní nebo obdobný vztah, je povinností správního orgánu rozhodujícího o povinnosti vrátit přeplatek hmotného zabezpečení v odůvodnění rozhodnutí náležitě vyložit, na základě jakých právních úvah dospěl k závěru, že činnost vykonávaná uchazečem o zaměstnání, v daném případě jednatel společnosti s ručením omezeným, je právě takovou činností, která uchazeče o zaměstnání z práva být zařazen do evidence uchazeče o zaměstnání a pobírat hmotné zabezpečení vylučuje. Vzhledem k tomu, že v odůvodnění žalobou napadeného správního rozhodnutí absentuje jakákoli právní úvaha v tomto směru, městský soud nepochybil, když napadené rozhodnutí stěžovatele zrušil, neboť chybějící zákonné náležitosti správního aktu vyžadované ustanovením § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, způsobují jeho nepřezkoumatelnost. Nedostatek odůvodnění rozhodnutí vydaného ve správním řízení nemůže být dodatečně zhojen případným podrobnějším rozbořem právní problematiky učiněným až v kasační stížnosti podané proti rozhodnutí soudu, jímž bylo správní rozhodnutí zrušeno jako nepřezkoumatelné pro nedostatky v odůvodnění.

Protože Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost stěžovatele důvodnou, zamítl ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. bez jednání postupem podle § 109 odst. 1 citovaného zákona.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť stěžovatel nebyl v kasační stížnosti úspěšný a P. P. žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. října 2004

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu